

Mottagare

Plan- och byggnadsnämnden i Uppsala kommun

2020-11-20

Funktionsrätt Uppsala kommuns yttrande över detaljplan för Flogstaskolan (PBN 2019-002439)

Funktionsrätt (tidigare HSO) Uppsala kommun har tagit del av rubricerat ärende, som fanns att hitta på Uppsala kommuns plan- och byggnadsnämnds hemsida, och yttrar sig över detta under samrådstitid. Enligt samrådslistan för detaljplanen finns *Handikappföreningarnas samarbetsorgan* med som intresseförening. Funktionsrätt Uppsala kommun har inte tagit del av utskicket. Vänligen se över sändlistan.

Sammanfattning

Funktionsrätt anser, i enlighet med Uppsala kommuns *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*, att alla nybyggnationer i Uppsala kommun ska vara tillgängliga för alla boende i kommunen och därför måste hänsyn tas till alla typer av funktionsnedsättningar.

Funktionsrätt anser att Uppsala kommun bör fastställa

- Att friytor för förskolor inte bör understiga Boverkets rekommendationer om 40 kvm/barn och att friyta för grundskolor inte bör understiga Boverkets rekommendationer om 30 kvm/barn,
- Att de områden som överskrider Naturvårdsverkets riktlinjer för ekvivalent och maximal ljudnivå inte används som områden för lek, vila eller pedagogisk verksamhet,
- Att parkeringsplatser för rörelsehindrade skrivs in i plankartan,
- Att plastmaterial, som konstgräs och gummiastfalt, undviks i utemiljöer,
- Att de växter och träd som planteras inom området är doftfria och inte sådana som ger pollenallergi (främst björk),
- Samt att man gör en komplett utvärdering över personer med funktionsnedsättningar tillgänglighet utifrån Uppsala kommuns *Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*.

Friyta

Enligt detaljplanen får förskolan en friyta om 31 kvm per barn och grundskolan en friyta om 23 kvm per elev. Detta når inte upp till Boverkets¹ rekommenderade 40 kvm per barn för förskolor och 30 kvm per elev på grundskolor. Man skriver även i planbeskrivningen att man inte ens når upp till en friyta om 20 kvm per barn om byggnaderna på fastigheterna 11:71 och 11:12 bevaras. Detta är allvarligt.

Uppsala kommun väljer kontinuerligt att bortse från Boverkets rekommendationer för friyta. Både barn med fysiska funktionsnedsättningar, som rörelsehinder, och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, som autism, ADHD eller med kognitiva begränsningar, behöver större friyta varför Funktionsrätt anser att friytan inte ska understiga Boverkets rekommendationer. Ofta, så även i detta fall, hänvisar man till att närliggande grönområden eller skog. Barn med funktionsnedsättning har dock i praktiken generellt inte möjligheten att nyttja dessa områden i samma utsträckning som övriga på skolan. Därför är detta inte en god anledning till att ha en friyta som understiger rekommendationerna från Boverket.

Buller

Buller är den miljöstörning som flest människor blir utsatta för. Studier har visat ökad risk för hjärt-och kärlsjukdomar vid långvarig exponering. Buller medför försämrad inlärning och koncentrationsförmåga. Bullret är tröttande och sänker prestationsförmågan. Funktionsrätt anser att skolor inte ska byggas där trafikbuller överstiger Naturvårdsverkets² riktvärden områden avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet (50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå) samt för övriga vistelseytor inom skolgården (55 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå).

Planbeskrivningen uttrycker att 10 % av skolgården överskrider riktvärdena för områden avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet och menar att områdena istället är lämpade för övrig vistelseyta. Funktionsrätt vill poängtera att riktlinjer finna även för övriga vistelseytor och att man behöver försäkra sig om att även dessa riktlinjer inte överstigs.

För personer med rörelsehinder

Att kommunen väljer att inte markera ut parkeringsplatser för rörelsehindrade redan i detaljplanen har tidigare lett till att man i efterhand har upptäckt att parkeringsplatserna hamnar på en plats där de är oanvändbara. Byggherren har visserligen lagstiftningen att förhålla sig till men av erfarenhet har vi lärt oss att planen i slutändan inte alltid går ihop med omgivningen. Därför vill Funktionsrätt att man fastställer parkeringar för rörelsehindrade i detaljplanen.

¹Gör plats för barn och unga!. Boverket.

² NV-01534-17

Luft och mark

Mikroplaster är redan idag ett stort problem men även ett enormt hot för vår framtida natur. Lekplatser och skolgårdar byggs numera ofta med gummiastfalt vilket enligt Naturvårdsverket³ är en bidragande faktor till att mikroplaster sprider sig i naturen. Funktionsrätt anser att man bör se till Naturvårdsverkets rapportering om farorna och avstå från denna typ av material.

Personer med pollenallergi är starkt påverkade av sin närmiljö. Funktionsrätt anser därför att alla växter och träd som planteras i området ska vara doftfria samt att växter och träd som ger pollenallergi, främst björk, inte planteras inom området.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Funktionsrättsperspektivet lyfts i detaljplanen i avsnittet om *tillgänglighet för funktionshindrade*. Funktionsrätt vill påminna om att begreppet funktionsnedsättning är betydligt bredare än så och att Uppsala kommuns *Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*⁴ fastställer att "en konsekvensanalys kring tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning ska göras och dokumenteras i underlagen inför politiska beslut". Det avsnitt om *tillgänglighet för funktionshindrade* som finns i detaljplanens planbeskrivning kan inte anses vara en komplett konsekvensanalys.

Funktionsrätt anser att man bör genomföra en genomgående analys av tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar. Analysen bör ta hänsyn till alla typer av funktionsnedsättningar, som syn- och hörselskadade, människor med svag orienteringsförmåga, personer med allergi eller överkänslighet, personer med neuropsykiatrisk eller kognitiv funktionsnedsättning, m.fl. På så vis kan man utgå ifrån universell design som är tillgänglig för alla från början istället för att behöva anpassa stadsmiljön i efterhand.

Se även Funktionsrätt Uppsala kommuns yttrande över kommunens funktionsprogram för grundskolor (bilaga).

2020-11-20

Michael Jestin

Ombudsman, Funktionsrätt Uppsala kommun

³ NV-08867-17

⁴ KSN-2016-2166